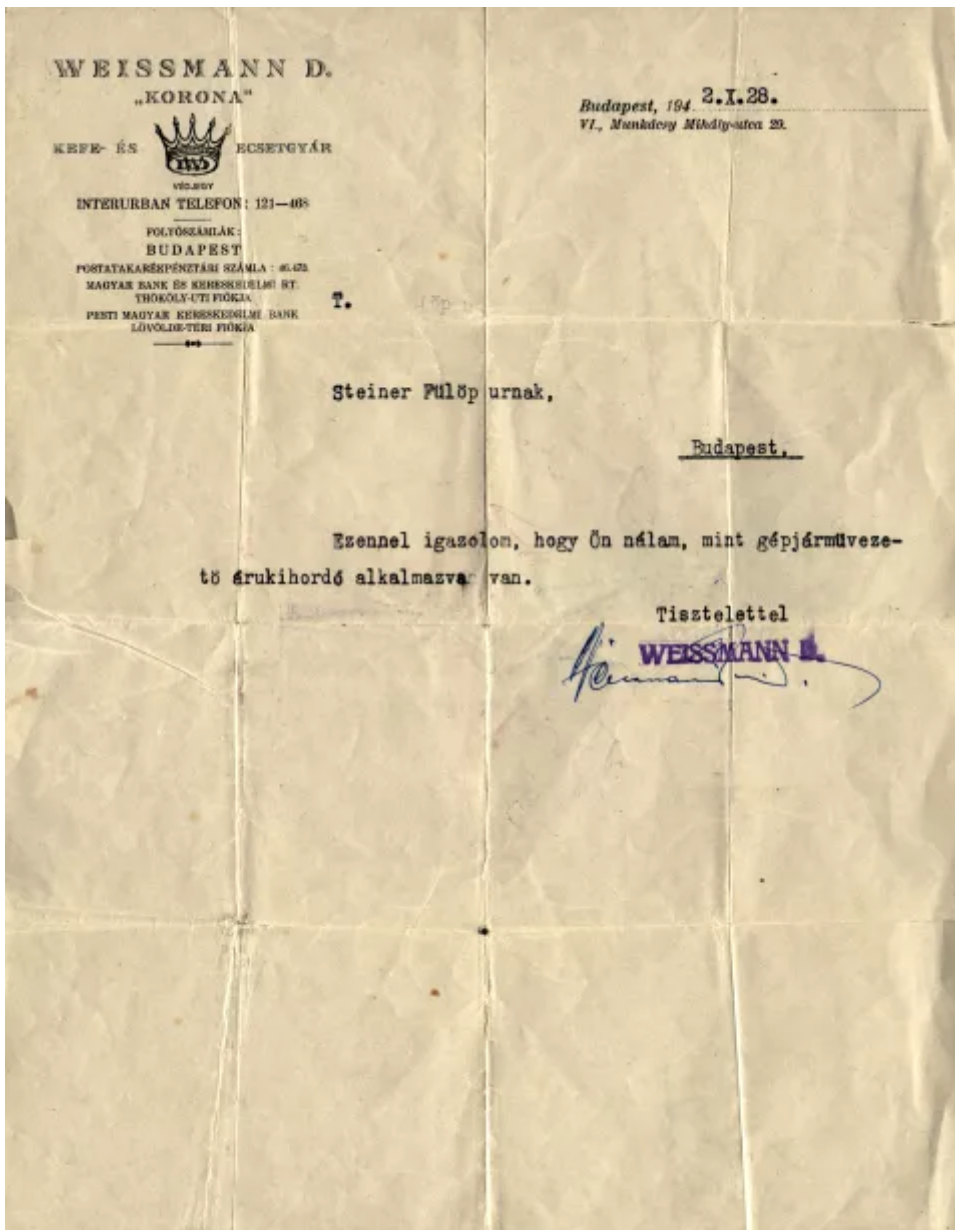

Munkáltatói Igazolás

Ezt a munkáltatói igazolást a Weissmanntól kaptam. Amikor a munkaszolgálatból szabadságra hazaengedtek, mindig azonnal dolgozni mentem. Gépjárművezető, árukihordó munkakörben dolgoztam a Weissmann nevű cégnél, ami kefégyártással foglalkozott. Épp csak elkezdtem dolgozni, és máris hívtak vissza munkaszolgálatra. A dokumentum kiállításának ideje: 1942. X. 28.

Munkaszolgálatra vittek. Először Aszódon, aztán Esztergom-Táborban voltam. Itt homokot bányásztunk. A munkaszolgálatból egyszer-egyszer haza tudtam jönni, mert szabadságot kaptam. Esztergom-Táborban elég korruptak voltak a tisztek, a jó módú zsidók lepénzelték a tiszteket, és hazaengedték őket egy-két-három hetenként. Én, akinek semmi pénzem nem volt, viszont a munkavezetője lettem annak a századnak, ahol voltam, azt a nevet kaptam, hogy Popej. Azért, mert tengerész voltam, minden okmányomra rá volt írva, hogy foglalkozása tengerész. A lényeg az, hogy én alibi voltam ezeknek, mert nem akarták csak a gazdagokat, a lefizetett embereket elengedni, hanem engem is általában hazaengedtek. Vettem egy biciklit, és biciklivel jártam Esztergom-Táborból haza. Addig jártam, ameddig vagonba nem raktak és el nem vittek bennünket

valahova Ukrajnába. Nem mondták meg előre, hogy most el fogunk menni, hanem váratlanul riadó, és be a vagonba. Úgyhogy a szülőket egy keretlegényen keresztül értesítettem, hogy elmentünk, és majd jelentkezem. Nem tudtam jelentkezni csak hosszú-hosszú idő után. Bevagoníroztak bennünket -- rettenetes zsúfoltság volt a vagonban, ötvenen fölül voltunk összezárva. A holmit vittük magunkkal, hátizsákot, ami belefért.

Kivittek bennünket, és a munkaszolgálatosok kálváriáját jártuk: ástunk, erdőben voltunk, szabadban, még körletünk sem nagyon volt, eső, hideg, mert akkor bementünk a télbe -- ez 1942-ben volt. Valahol a Kárpátokban, azt sem tudom, milyen helyen voltunk. Egy zászlós volt a keretparancsnok, aki elég pökhendi pali volt. Még ütöttek is bennünket. De valamilyen véletlen folytán vagy a fellépésem miatt énhozzám soha senki nem nyúlt. Egy keretlegény sem nyúlt hozzám. De előttem vertek. Nekem meg végig kellett néznem. Elég gyöngye volt a társaság, ennivaló nagyon kevés volt, de azért éltünk. És ha a szabadban kint voltunk az erdőben, akkor volt egy pár ember, akivel közösen a fa kérgét levágtuk, és avval takaróztunk, vagy sátrat csináltunk magunknak, hogy az eső ne essen ránk. Volt egy eset, hogy nagyon hideg volt, és csináltunk egy tüzet, és a tűz körül feküdtünk le, s amikor fölkelünk reggel, én csak azt vettem észre, hogy az egyik ordít, az egyik fiú; bedugta a lábát a tűzbe, és a cipője leégett róla, és akkor vette észre, amikor a lábát is kezdte sütni.

Valahol Ukrajnában egyszer -- akkor körletünk volt -- ukrán partizánok támadtak meg bennünket. Óriási üdvözléssel fogadtuk mi őket, a keretlegényeket lefegyverezték, és azt mondták, hogy menjetek haza. Azt mondtuk, de hát beállunk hozzátok, mi is leszünk veletek partizánok. Nem lehet, mert nekünk sincs ennivalónk, nekünk tulajdonképpen a ti cipőtök, a ruhátok és az élelem kell, ti nem kellett -- mondták az ukrán partizánok. Ti menjetek haza. Nekünk nem kell, hogy velünk legyetek, mert csak gondot okoztok. De mindenünket elvették a partizánok. Kifosztottak bennünket annyira, hogy egyenként kellett kimenni a körletből anyaszült meztelenül, és le kellett hajolni és köhögni, hogy a fenekünkbe nem dugtunk-e el valamit. Teljesen anyaszült meztelenre vetköztettek bennünket, a keretlegényeket ugyanúgy, és otthagytak bennünket. Egy olyan nyolcvan embert. A Diener Jenőnek volt egy nagyon jó bakancsa. És a bakancsát, amikor látta, hogy mi van, fogta, az ablakon keresztül kidobta a kertbe, míg a többieket hajoltatták az ukrán partizánok, és néztek a fenekükbe, hogy nincs-e valami eldugva. És ezt a bakancsot ő megtalálta másnap, föl is vette, úgyhogy ő volt az egyetlen, akinek cipője volt.